

פרשת דברים

אלה הדברים אשר דיבר משה... בעבר הירדן... ובין-תפל ולבן וחצרות ודי זהב (א, א)

מסביר רש"י: שמשה רבינו רמז לבני ישראל על כל הפעמים שחטאו במהלך השנים.

וחצרות:

- פירוש אחד: שהכוונה למחלקתו של קרח.
- פירוש נוסף: שאמר להם, "היה לכם ללמוד ממה שעשיתי למרים בחצרות בשביל לשון הרע.

ודי זהב:

- שוכיחן על העגל שעשו מרוב שהיה להם הרבה זהב, כמו שכתוב (הושע ב, י) "וכסף הרביתי לה וזהב עשו לבעל".

בשאלת השאלה: הרי חטא העגל היה קודם למחלוקת קורח ועדתו ומדוע הקדימה התורה וחצרות ודי זהב?

ונראה שאפשר לישוב על פי המדרש שאומר "אמר משה רבינו ע"ה לפני הקב"ה, מפני מה אתה רוצה להענישם על חטא העגל הלא אמרת בעשרת הדברות "אנכי ה' אלוהך" ו"לא יהיה לך אלוהים אחרים על פני" בלשון יחיד, שכל הציווי נאמר עלי ולא עליהם". ולמה אתה רוצה להענישם. ובזה היה משה מלמד סגוריא על ישראל.

והנה במחלוקתו של קורח אמרו בני ישראל: כולנו שמענו מפי הקב"ה "אנכי ה' אלוהך" ו"לא יהיה לך אלוהים אחרים" וכוונתם הייתה שמחמת שהדברים נאמרו בלשון יחיד א"כ כל אחד ואחד מאיתנו חשוב בעיני הקב"ה כמשה. ולפי זה מובן למה נאמר קודם וחצרות שרוצה לומר שמכוח החטא של קורח ועדתו נתעורר שוב חטא העגל כיוון ששוב אין משה יכול ללמד עליהם זכות ולהצטדק. ש"אנכי ה' אלוהך" נאמר לו ולא להם, שהרי הם הודו שנאמר להם.

מקור: דרוש שמואל